

Handläggare
Muriel Barrientos
Telefon: 08-50804883

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2023-03-30

Regional boendeplan för äldre 2024 med utblick mot 2040

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att godkänna region Västerorts boendeplan 2024-2040 för äldre avseende de delar som gäller Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att justera ärendet omedelbart.

Sammanfattning

Stadens gemensamma boendeplan för äldre är ett underlag för att tillgodose behovet av bostäder för äldre på kort och lång sikt. Planens huvudsyfte är att säkerställa en trygg boendesituation för målgruppen. De regionala planerna är en viktig del av underlaget för stadens gemensamma boendeplanering. Utgångspunkten i all prioritering av olika åtgärder är att utbudet av boende för äldre är en gemensam resurs för hela staden. Konsekvenser för såväl stadsdelsnämndsområden som regionen/staden som helhet ska beaktas i planeringen. Planen avser år 2024, med utblick mot 2040, och utgör underlag till den stadsövergripande boendeplanen som tas fram av äldreförvaltningen.

Bifogad boendeplan gäller för region västerort där Bromma, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista och Spånga/Tensta stadsdelsförvaltningar ingår.

Bakgrund

I enlighet med kommunfullmäktiges budget samverkar stadsdelsnämnderna regionvis för att årligen ta fram ett gemensamt förslag per region till en äldreboendeplan. Även behov och efterfrågan av seniorbostäder utifrån den demografiska utvecklingen ingår i boendeplaneringen.

Boendeplanen ska vara en regional plan för boende för äldre, ett dokument där regionens gemensamma behov av ombyggnation, avveckling, nyproduktion, driftsformer och inriktningar sammanfattas

och analyseras. Boendeplan 2023 beslutades av äldrenämnden den 24 maj 2022 och beslutades i kommunstyrelsen i början av 2023.

Ärendet

Befolkning och behov i region västerort

Antalet personer över 65 år och äldre väntas öka betydligt i västerort fram till 2040 prognosticeras åldersgruppen öka med 47 procent. I Västerort beräknas behovet av äldreomsorg utifrån utvecklingen i åldersgruppen 80 år och äldre som förväntas öka med 71 procent fram till år 2040.

Tabell 1. Regionens befolkningsutveckling

Ålder	2022	2025	2030	2040
Totalt 65- år	35 009	37 563	42122	51530
Därav				
65-79 år	26 323	27 368	29 807	35 349
80-84 år	4 523	5 711	6 342	7 737
85-89 år	2 373	2 819	4 040	5 072
90- år	1 790	1 665	1 932	3 372

Källa: Stockholms stads befolkningsprognos, 2022, Sweco

Tabell 2. Framskrivning äldreomsorgstagare i regionen

Ålder	2022	2025	2030	2040
Totalt netto*	4 974	5 358	5 894	7 120
Därav				
Vård- och omsorgsboende*	1 198	1 237	1 361	1 714
Hemtjänst***	3 763	4 115	4 530	5 413

Källa: Stockholms stads befolkningsprognos, 2022, Sweco

*) Totalt netto inkluderar dagverskamhet, hemvårdsbidrag och korttidsvård.

**) Vård och omsorgsboende innebär heldygnsoomsorg

***) Hemtjänst innebär hemtjänst i ordinärt boende samt i servicehus inklusive hemvårdsbidrag

Demografiska faktorer som påverkar omsorgskonsumtion

Faktorer som visat sig ha betydelse för livslängd och till viss del också påverkar konsumtionen av omsorg är ensamboende/samboende, utbildningsnivå och utrikesfödda äldre. Swecos analyser av samband mellan ensamboende och omsorgstagande visar att äldre ensamboende i betydligt högre utsträckning än samboende har äldreomsorg. Västerort har en hög andel utrikesfödda äldre, behov och utformning av äldreomsorg kan variera mellan svenskfödda och utrikesfödda. Inkomstnivå och antal ensamhushåll är en betydande faktor och förklaring till en ökat omsorgstagande i regioner med en hög andel utrikesfödda.

Särskilt boende

Valfrihetssystemet i Stockholms stad gör det möjligt för äldre att välja det boende de önskar när de fått ett beslut om vård- och

omsorgsboende. Av de äldre i region västerort som under 2022 fick ett beslut om vård- och omsorgsboende valde 70 procent att bo kvar i västerort.

Tabell 3. Tabell Prognos omsorgstagare vård- och omsorgsboende 2023 – 2040. Framskrivning av äldreomsorgsbehov.

Stadsdelsnämnd	2022	2025	2030	2040	Förändring % 2022-2040
Rinkeby-Kista	189	202	232	305	+61%
Spånga-Tensta	146	152	174	212	+45%
Hässelby-Vällingby	474	467	493	601	+27%
Bromma	389	415	462	597	+53%
Region västerort Totalt	1198	1237	1361	1714	+43%

Källa: Sweco

Behovet av vård- och omsorgsboende varierar mellan de fyra stadsdelarna i Västerort, Hässelby- Vällingby har lägst behov till skillnad från Rinkeby-Kista som har det högsta behovet. Det totala antalet platser i vård- och omsorgsboende har ökat med 90 platser jämfört med föregående år inom region västerort. Ett nytt vård- och omsorgsboende med 90 platser har byggts i Rinkeby.

I regionen finns fyra profilboenden med sammanlagt 85 platser med inriktning äldrepsykiatri, profilboenden ingår inte i valfrihetssystemet. Regionens fyra stadsdelsförvaltningar upplever behov av fler profilboenden för äldre personer med psykisk ohälsa, personer med dubbeldiagnoser som till exempel psykisk ohälsa i kombination med missbruk, samt för personer i hemlöshet med eller utan missbruk men med ett visst behov av hemtjänstinsatser. Lämpliga boendelösningar för målgruppen saknas. Ett framtida behov förutspås vara profilboende med psykiatrisk inriktning. I regionen finns behov av platser på vård- och omsorgsboende för yngre personer med demenssjukdom och beteendeproblematik.

Servicehus finns inom stadsdelarna Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby. Det totala antalet platser i servicehus har minskat med en plats jämfört med föregående år inom region västerort. I Hässelby-Vällingby stadsdelsområde finns Skolörtens servicehus, som drivs i kommunal regi. Servicehuset har haft ett stort antal lediga lägenheter under hela 2022.

Regionen ser en ökning av antalet äldre med biståndsbeslut från äldre-omsorgen för insats i form av Stockholms stads bostadssociala resurs (SHIS), hem för vård eller boende (HVB) och stödboende. Detta innebär ett ökat behov av samarbete mellan äldreomsorgen och övriga avdelningar inom socialtjänsten. SHIS erbjuder boende

för stockholmare som, av ekonomiska eller av sociala skäl, hamnat utanför den ordinarie bostadsmarknaden.

Seniorboenden

Det är angeläget med en fortsatt utveckling av seniorbostäder, i olika upplåtelseformer, som ett led i att senarelägga behovet av äldreomsorg. I dag finns det 278 seniorbostäder i Hässelby-Vällingby.

Träffpunkter

För att tillgodose behovet av aktiviteter som förebygger och motverkar ofrivillig social isolering behövs träffpunkter och mötesplatser för äldre. Förutsättningar i form av särskilda ekonomiska medel behöver tillföras specifikt för mötesplatser och träffpunkter, idag används medel från beställarenheternas budget vilket kan innebära begränsningar.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Under pandemin minskade beläggningsgraden på såväl vård- och omsorgsboenden som servicehus till följd av att flera äldre avvaktade med att flytta in på vård- och omsorgsboende med anledning av smittriskan. I Hässelby-Vällingby påverkades beläggningsgraden på Koppargårdens vård- och omsorgsboende i början av 2022 men har under året stabiliserats.

Behov av ombyggnationer, större investeringar eller avvecklingar

Inom regionen finns i nuläget inga behov av ombyggnationer eller planer på avvecklingar. I Hässelby-Vällingby är lägenheter och gemensamhetsutrymmen på Skolörtens servicehus i behov av upprustning. Behovet att ha kvar servicehuset bör ses över inom de närmaste åren, samordningen kring översynen bör ske inom regionen.

Planerad nybyggnation vård- och omsorgsboende i regionen

Vardaga planerar att bygga ett vård- och omsorgsboende i Riddersvik i Hässelby med 58 platser. Planerad byggstart är 2025. Fram till år 2030 beräknas antal vård- och omsorgsboendeplatser i stadsdelsområdet motsvara det aktuella behovet.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna i Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta, Bromma och Rinkeby-Kista. Bilagd boendeplan överlämnas för beslut i vardera stadsdelsnämnd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämnden föreslås godkänna region Västerorts boendeplan för äldre 2024-2040 gällande de delar som berör Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Toni Mellbom
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Eva Frykler
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Regional boendeplan för äldre 2024 med utblick mot 2040

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2023-03-14
Eva Frykler, Avdelningschef	2023-03-06